Dosarul nr. 3-83/23; (2-23070860-02-3-17052023)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

24 octombrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore
Grefier Papuc Daniela

examinând în ședință publică acțiunea în control normativ înaintată de Popov Ruslan împotriva Centrului Național Anticorupție, privind:

- anularea Dispoziției nr. 5 din 30.12.2021 a Șefului Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale „Cu privire la aprobarea Metodologiei privind evaluarea profilului financiar al bănuitului, învinuitului, inculpatului, condamnatului în cadrul investigațiilor financiare paralele”;
- anularea Anexei la Dispoziția nr. 5 din 30.12.2021 - Metodologie privind evaluarea profilului financiar al bănuitului, învinuitului, inculpatului, condamnatului în cadrul investigațiilor financiare paralele,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 17 mai 2023 Popov Ruslan a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național Anticorupție solicitând anularea Dispoziției nr. 5 din 30.12.2021 a Șefului Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale „Cu privire la aprobarea Metodologiei privind evaluarea profilului financiar al bănuitului, învinuitului, inculpatului, condamnatului în cadrul investigațiilor financiare paralele”; anularea Anexei la Dispoziția nr. 5 din 30.12.2021 - Metodologie privind evaluarea profilului financiar al bănuitului, învinuitului, inculpatului, condamnatului în cadrul investigațiilor financiare paralele,

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 16.05.2022, în baza demersului nr. 13-112 din 17.02.2022 al ofițerului superior de urmărire penală al ARBI, Ruslan Grati, inspectorii principali ai Direcției Evaluare, Administrare și Valorificare a Bunurilor Indisponibilizate (DEAVBI) din cadrul ARBI, Liudmila Harea și Dorina Cozlovschi, au întocmit Avizul consultativ al specialistului nr. 209. Acest aviz a concluzionat existența unor diferențe între veniturile și cheltuielile reclamantului și ale membrilor familiei sale pentru perioadele 2014-2019 și 2014-2020. Concluziile Avizului nr. 209, au stat la baza procesului-verbal de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele din 18.05.2022 și a ordonanței de punere sub învinuire a reclamantului din 19.05.2022 și, respectiv a rechizitoriului din 21 iunie 2022, întocmite de procurorul în Procuratura Anticorupție.

Reclamantul susține că, atât Avizul consultativ, cât și procesul-verbal, au fost întocmite în temeiul Metodologiei aprobate prin Dispoziția nr. 5/2021, un act administrativ normativ care deși nu este parte din legislația procesual penală, a fost aplicat în cadrul unui proces penal. Conform Codului administrativ, actul în cauză ar fi trebuit să fie public și să respecte principiile legalității, transparenței și previzibilității. Totodată, reclamantul argumentează că ARBI și-a depășit

competențele legale, întrucât Legea nr. 48/2017 privind ARBI, nu conferă acestei autorități atribuții de evaluare a profilului financiar și de stabilire a diferențelor dintre venituri și cheltuieli.

Reclamantul invocă încălcarea prevederilor Codului administrativ, Codului de procedură penală, Legii nr. 48/2017 și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Principalele argumente invocate de reclamant în susținerea acțiunii înaintate sunt următoarele.

Dispoziția nr. 5/2021 a fost emisă fără respectarea principiilor transparenței și publicității, nefiind publicată în Monitorul Oficial.

ARBI nu deține competența legală de a reglementa concepte precum „profil financiar", „venit", „cheltuieli" sau formula de calcul a diferenței dintre acestea.

Aplicarea acestui act administrativ normativ în procesul penal, a limitat dreptul la apărare a reclamantului, încălcând principiul egalității armelor și dreptul la un proces echitabil.

În baza celor expuse, reclamantul solicită admiterea cererii de chemare în judecată și anularea Dispoziției nr. 5/2021, împreună cu anexa acesteia, Metodologia privind evaluarea profilului financiar.

Argumentele pârâtei:

La 29 mai 2023 reprezentantul pârâtului Centrul Național Anticorupție a depus referința, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca inadmisibilă.

În motivarea poziției pârâtul a invocat că reclamantul a depus inițial o cerere prealabilă la CNA, înregistrată la 25.04.2023, prin care a solicitat anularea Dispoziției nr. 5/2021 și a anexei acesteia. Prin răspunsul nr. 21/55-7232 din 10.05.2023, CNA a respins cererea ca inadmisibilă, invocând faptul că prevederile Codului administrativ nu se aplică activităților desfășurate conform Codului penal.

În contextul urmăririi penale desfășurate în cauza nr. 2021960111 privind infracțiunea de îmbogățire ilicită, prin delegația Procuraturii Anticorupție nr. 12116 din 11.10.2021, ARBI a fost desemnată să efectueze investigațiile financiare paralele. În acest sens, inspectorii Dorina Cozlovschi și Liudmila Harea au întocmit Avizul consultativ nr. 209 din 16.05.2022, în baza Metodologiei aprobate prin Dispoziția nr. 5/2021.

Referința subliniază că, ARBI este autorizată prin Legea nr. 48/2017 să efectueze investigații financiare paralele, iar Metodologia contestată este un document de uz intern destinat personalului implicat în aceste investigații. Conform Codului administrativ, cererea reclamantului este inadmisibilă, deoarece nu demonstrează încălcarea unui drept subiectiv. De asemenea, se invocă jurisprudența CEDO, potrivit căreia o persoană poate revendica statutul de victimă doar dacă prezintă dovezi plauzibile privind încălcarea directă a unui drept.

În concluzie, având în vedere că Metodologia nu impune obligații directe subiecților investigați și nu interferează cu drepturile fundamentale ale acestora, CNA și ARBI solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca inadmisibilă.

Poziția participanților la proces în cadrul ședinței de judecată:

Reclamantul Popov Ruslan în ședința de judecată nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței, procedura citării legale fiind respectată, din care considerente Completul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părții neprezente legal citate.

Reprezentantul pârâtului Centrul Național Anticorupție, Sochirca Anton în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Aprecierea instanței:

Audiind reprezentantul părții prezent în cadrul ședinței de judecată, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, analizând argumentele expuse în acțiune și în referința

depusă, Completul specializat concluzionează că acțiunea în contencios administrativ este admisibilă, însă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din considerentele ce succed.

În privința admisibilității acțiunii în contencios administrativ, Colegiul reține următoarele.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Art. 17 Cod administrativ prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Reclamantul Popov Ruslan revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ, or, Avizul nr. 209 și procesul verbal de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele din 18.05.2022, care au stat la baza ordonanței de punere sub învinuire a reclamantului din 19.05.2022, au fost întocmite în temeiul Metodologiei aprobate prin Dispoziția nr. 5/2021, contestată în speță.

Articolul 189 alin. (1) Cod administrativ stabilește că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În condițiile art. 163 lit. c) Cod administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Ținând cont de faptul că obiectul controlului judecătoresc constituie actul administrativ normativ, reclamantul nu a fost obligat să respecte procedura prealabilă.

Ce ține de termenul de adresare în instanță cu acțiune în contencios administrativ, Colegiul consideră necesar de a reține prevederile art. 209 alin. (3) Cod administrativ, care stipulează că, pentru […] acțiunea de control normativ, nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.

Acțiunea înaintată de reclamant, reprezintă o acțiune în control normativ, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. e) Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în control normativ, rezidă în faptul că reclamantul urmărește pe cale judiciară scopul de a anula în tot sau în parte actul administrativ normativ.

Din analiza normelor de drept sus-indicate, Colegiul judiciar reține că reclamantul Popov Ruslan este în drept să înainteze acțiune în contencios administrativ, iar acțiunea în control normativ utilizată de reclamant pentru revendicarea apărării drepturilor lui, nu este condiționată, la caz, de respectarea procedurii prealabile, fiind depusă în termen (acțiunea fiind imprescriptibilă).

Prin prisma celor relatate, Colegiul concluzionează că acțiunea în contencios administrativ înaintată de Popov Ruslan este admisibilă, prin urmare instanța urmează să efectueze controlul judecătoresc asupra actului administrativ normativ în contestat.

În privința fondului acțiunii în control normativ, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 219 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze

efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art. 221 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

În virtutea art. 93 Cod administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Din actele cauzei rezultă că obiect al controlului normativ în prezenta speță constituie:

- Dispoziția nr. 5 din 30.12.2021 a Șefului Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale „Cu privire la aprobarea Metodologiei privind evaluarea profilului financiar al bănuitului, învinuitului, inculpatului, condamnatului în cadrul investigațiilor financiare paralele”;
- Anexa la Dispoziția nr. 5 din 30.12.2021 - Metodologie privind evaluarea profilului financiar al bănuitului, învinuitului, inculpatului, condamnatului în cadrul investigațiilor financiare paralele.

Reclamantul susține că actul administrativ în cauză a fost emis cu depășirea competențelor legale și fără respectarea principiilor transparenței și publicității. De asemenea, reclamantul afirmă că, aplicarea Metodologiei a condus la întocmirea unui aviz consultativ care a contribuit la formularea învinuirii în cauza penală nr. 2021960111.

Pârâtul respinge argumentele reclamantului, reiterând poziția că actul contestat corespunde legislației în vigoare și nu există temeiuri legale pentru anularea acestuia.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Completul judiciar reține că în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) și art. 5 lit. a) ale Legii nr. 48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale este o subdiviziune autonomă specializată în cadrul Centrului Național Anticorupție.

Atribuțiile Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale sînt: a) efectuarea investigațiilor financiare paralele și întocmirea proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor acestora, precum și indisponibilizarea bunurilor infracționale în condițiile Codului de procedură penală; […]

Noțiunea de „investigații financiare paralele” este definită la art. 6 pct. 20/1) din Codul de procedură penală și are următorul înțeles: *investigații financiare paralele* – totalitatea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigații desfășurate cu scopul acumulării probelor referitoare la bănuit, învinuit, partea civilmente responsabilă, inculpat sau condamnat, la patrimoniul acestora și bunurile pe care le dețin în calitate de beneficiar efectiv, în sensul Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, la patrimoniul proprietarului și administratorului bunurilor deținute de bănuit, învinuit, partea civilmente responsabilă, inculpat sau condamnat în calitate de beneficiar efectiv, în vederea recuperării bunurilor infracționale.

Spectrul de infracțiuni în privința cărora Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale este împuternicită prin lege să efectueze investigații financiare paralele, este prevăzut, în mod expres, la art. 229/2 alin. (2) din Codul de procedură penală, precum și la art. 2 alin. (2) al Legii

nr. 48/2017, printre acestea regăsindu-se și infracțiunea de „îmbogățire ilicită” (art. 330/2 din Codul penal).

În acest context, este relevant de a reține că prevederile art. 21 alin. (1) din Codul administrativ prevede expres că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Subsecvent, se menționează că în temeiul prevederilor art. 53/1 alin. (4) din Codul de procedură penală, la 09.04.2019, prin ordinul Procurorului General nr. 18/11, a fost aprobat Ghidul privind efectuarea investigațiilor financiare paralele, în scopul asigurării aplicării corecte și uniforme a legislației, eficientizării procesului de prevenire și combatere a activităților infracționale generatoare de venituri ilicite, asigurării recuperării bunurilor infracționale, precum și în scopul realizării politicii punitive prin aplicarea eficientă a măsurilor de siguranță a confiscării speciale și confiscării extinse.

Republica Moldova a ratificat mai multe acte internaționale, în care este abordată importanța aspectelor financiare ale infracțiunilor, ca fiind unul din standardele minime stabilite pentru organele de drept, cum ar fi:

- Convenția Consiliului Europei privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională din 08.11.1990 (ratificată prin Legea nr. 914/2002);
- Convenția penală a Consiliului Europei cu privire corupție din 27.01.1999 (ratificată prin Legea nr. 428/2003);
- Convenția civilă a Consiliului Europei privind corupția din 04.11.1999 (ratificată prin Legea nr. 542/2003);
- Convenția ONU împotriva corupției din 31.10.2003 (ratificată prin Legea nr. 158/2007);
- Convenția Consiliului Europei privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională și finanțarea terorismului din 16.05.2005 (ratificată prin Legea nr. 165/2007).

Astfel, potrivit Ghidului menționat supra, unul din obiectivele urmărite prin efectuarea investigațiilor financiare paralele pro-active, este „stabilirea profilului financiar al persoanei în posesia/proprietatea căreia se află bunurile supuse confiscării, concomitent cu analiza raportului dintre valoarea bunurilor care au fost achiziționate versus veniturile obținute din activități criminale și mijloace ilicite care au justificat obținerea acestora”.

La pct. 2.1 din Ghidul privind efectuarea investigațiilor financiare paralele, aprobat prin ordinul Procurorului General nr. 18/11/2019, este stipulat că, investigarea veniturilor nejustificate este necesară atunci când este investigată infracțiunea prevăzută la art. 330^2 din Codul penal („îmbogățirea ilicită”), iar la pct. 2.2.3 din Ghid este specificat că „caracterul financiar al unei persoane este determinat prin analiza averilor nejustificate*” și „*stilului de viață disproporționat față de venitul justificat licit*”*, totodată, fiind indicate elementele relevante pentru formarea și analiza profilului financiar.

De asemenea, în scopul eficientizării procesului de prevenire și combatere a activităților infracționale generatoare de venituri ilicite, asigurării recuperării bunurilor infracționale, precum și în scopul realizării politicii punitive prin aplicarea eficientă a măsurilor de siguranță a confiscării speciale și confiscării extinse, în conformitate cu prevederile art. 53/1 alin. (4) din Codul de procedură penală, la 24.07.2021 prin Ordinul Procurorului General nr. 54/6, a fost aprobată Instrucțiunea metodologică privind recuperarea bunurilor infracționale.

Prin acest document practic s-a stabilit că, infracțiunile generatoare de venituri ilicite, printre care și îmbogățirea ilicită, sunt delicte cu un grad sporit de complexitate, iar unul din elementele esențiale este aspectul financiar al crimei.

Documentul nominalizat conține referințe cu privire la desfășurarea de către ARBI a investigațiilor financiare paralele, ca fiind împuternicită legal cu privire la aceasta, precum și mențiuni privind întocmirea profilului financiar al subiectului investigațiilor financiare paralele, cu determinarea diferenței între veniturile legale obținute și cheltuielile efective suportate.

Reieșind din prevederile art. 229^2 alin. (2) din Codul de procedură penală, în cazul urmăririi penale cu privire la una sau mai multe infracțiuni din cele specificate la norma invocată, organul de urmărire penală sau, după caz, procurorul dispune prin delegație Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale efectuarea investigațiilor financiare paralele, în condițiile art. 258 din Codul de procedură penală.

În așa mod, organul de urmărire penală (după caz, procurorul) se poate concentra pe acumularea probatoriului privind vinovăția sau nevinovăția persoanei, povara investigațiilor financiare paralele ca o totalitate de acțiuni complexe, care necesită cunoștințe și instrumente speciale, fiind pusă în seama ARBI.

În acest sens, nu poate fi confundată activitatea de urmărire penală cu cea de efectuare a investigațiilor financiare paralele, aceste două activități fiind delimitate atât sub aspect conceptual, cât și din punct de vedere al legislației procesual-penale, precum și legii speciale care reglementează activitatea ARBI.

Așadar, luând în considerare prevederile actelor normative prenotate supra, se evidențiază clar că, elaborarea/întocmirea profilului financiar al persoanei cu calitate procesuală în cadrul procesului penal (bănuit, învinuit, partea civilmente responsabilă, inculpat sau condamnat) este o parte componentă, indispensabilă, a investigațiilor financiare paralele.

Respectiv, având în vedere că Agenția este abilitată prin lege de a efectua investigații financiare paralele (care includ elaborarea/întocmirea profilului financiar al subiecților investigați), nu necesită specificarea unor atribuții separate, la nivel legislativ, cu privire la împuternicirea Agenției cu privire la elaborarea/întocmirea profilului financiar al subiecților investigațiilor financiare paralele.

Reieșind din prevederile pct. 8 lit. c) al Regulamentului Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale, aprobat prin Ordinul Directorului CNA nr. 21/2020, precum și fișelor de post aprobate de Directorul CNA la 05.02.2020, sarcina respectivă revine personalului din cadrul Direcției evaluare, administrare și valorificare a bunurilor indisponibilizate a ARBI.

După cum s-a stabilit în cadrul examinării cauzei, procedura de stabilire a diferenței dintre veniturile legale și cheltuielile persoanei, se efectuează de ARBI în conformitate cu Metodologia privind evaluarea profilului financiar al bănuitului, învinuitului, inculpatului, condamnatului în cadrul investigațiilor financiare paralele.

Documentul nominalizat a fost aprobat în temeiul prevederilor art. 6 alin. (2) lit. b) Legii nr. 48/2017 privind ARBI, care prevede expres că, Agenția este obligată să aprobe ghiduri și metodologii.

Scopul elaborării și aprobării Metodologiei privind evaluarea profilului financiar al bănuitului, învinuitului, inculpatului, condamnatului în cadrul investigațiilor financiare paralele este dictat de necesitatea asigurării implementării prevederilor art. 229/2 alin. (2) Cod de procedură penală, art. 5 lit. a) și art. 9 ale Legii nr. 48/2017 privind ARBI.

Reclamantul face trimitere la prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pretinzând că prevederile acestei Legi nu au fost respectate la elaborarea și aprobarea

Metodologiei privind evaluarea profilului financiar al bănuitului, învinuitului, inculpatului, condamnatului în cadrul investigațiilor financiare paralele.

Însă, Completul judiciar nu este de acord cu argumentele reclamantului în acest sens, or, Metodologia contestată reprezintă, în sine, o procedură operațională standard care stabilește modul de determinare a veniturilor și proprietăților dobândite de către persoană, precum și a cheltuielilor realizate de către aceasta, inclusiv a fluxurilor de mijloace bănești, pe teritoriul Republicii Moldova, cât și peste hotarele țării, în vederea stabilirii discrepanței dintre sumele constatate (diferența dintre venituri și cheltuieli).

Din conținutul Metodologiei reiese că aceasta constituie un document de directivă pentru personalul antrenat în procesul de elaborare/întocmire a profilului financiar, precum și document de reper pentru ordonatorii/solicitanții din cadrul autorităților/instituțiilor publice care înaintează demersuri/solicitări privind evaluarea profilului financiar.

Astfel, Metodologia face trimitere la cadrul juridic de referință pentru procesul de evaluare a profilului financiar, principiile pe care se bazează această activitate, obligațiile și împuternicirile personalului din cadrul Direcției evaluare, administrare și valorificare a bunurilor indisponibilizate a ARBI antrenat în procesul de evaluare a profilului financiar, organizarea procesului de evaluare a profilului financiar, etapele pe care le parcurge specialistul în procesul de evaluare a profilului financiar, formulele aritmetice aplicabile, modele de formulare utilizate în procesul de evaluare a profilului financiar și material cu titlu informativ sau de recomandare.

Analizând prevederile Metodologiei, este evident că, concluziile formulate de către specialist în cadrul procesului de evaluare a profilului financiar sunt produsul unei activități analitice în coroborare cu aplicarea calculelor aritmetice, metodele științifice generale utilizate și procedeele speciale de cercetare fiind descrise la pct. 26 și 27 din Metodologie.

Respectiv, nici Metodologia, nici Dispoziția prin care a fost aceasta aprobată, nu stabilesc obligații și/sau drepturi ale subiecților evaluați. Or, în cadrul acestei activități specialiștii interacționează doar cu ordonatorul (ofițerul de urmărire penală sau procurorul de caz).

De asemenea, prevederile Metodologiei nu aduc în nicio măsură atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale subiecților evaluați, întrucât materialul documentar pus la dispoziția specialiștilor spre examinare este acumulat de către ordonator în cadrul acțiunilor procesual-penale și/sau în urma activității speciale de investigații, autorizate și efectuate în conformitate cu legislația în vigoare. Specialiștii nu sunt antrenați în colectarea materialului documentar, acesta fiind pus la dispoziție deja după ce a fost acumulat de către procuror, ofițerii de urmărire penală, ofițerii de investigații.

Metodologia nu stabilește un cadru normativ primar, definițiile descrise la pct. 5 din Metodologie au fost preluate din mai multe acte normative de nivel național, lista acestora fiind indicată pct. 6 din Metodologie, pentru a facilita utilizarea acestora în cadrul procesului de elaborare a profilului financiar, excepție făcând doar noțiunile de „profil financiar”, „subiectul evaluării” și „specialist în elaborarea profilului financiar”, care au fost definite reieșind din interpretarea prevederilor Codului de procedură penală, Codului penal, Legii nr. 48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale și Regulamentului Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale, cu adaptarea acestora la specificul activității de elaborare a profilului financiar.

Cu referire la argumentul reclamantului privind neasigurarea publicării proiectului Metodologiei la etapa de elaborare, precum și nepublicarea acesteia după aprobare, Completul judiciar menționează că caracterul nepublic al acesteia reiese din cercul restrâns de subiecți cărora le este destinat documentul, specificul activității desfășurate de către Agenție prin prisma

prevederilor art. 212 din Codul de procedură penală, precum și având în vedere că ARBI nu cade sub incidența prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Așadar, din normele legale citate rezultă că ARBI are competența legală de a efectua investigații financiare paralele, în baza Legii nr. 48/2017, fără a fi necesară o prevedere distinctă pentru elaborarea profilului financiar. Metodologia contestată reprezintă un instrument de uz intern destinat personalului ARBI, fără efecte juridice directe asupra persoanelor investigate. Lipsa publicării acesteia nu încalcă principiile transparenței și legalității, deoarece actul are aplicabilitate exclusiv în cadrul investigațiilor desfășurate la solicitarea organelor de urmărire penală.

Analizând argumentul referitor la încălcarea dreptului la apărare, instanța reține că avizul consultativ întocmit de ARBI, nu constituie o probă în sine, ci un mijloc auxiliar în procesul de acumulare a probatoriului. În conformitate cu Codul de procedură penală, persoanele vizate au dreptul să conteste concluziile acestui aviz în cadrul procesului penal. De asemenea, formularea profilului financiar nu implică o ingerință directă în drepturile fundamentale, întrucât informațiile utilizate provin din surse legale, colectate de către organele de urmărire penală.

În ceea ce privește susținerea că ARBI și-a depășit competențele, instanța constată că Legea nr. 48/2017 conferă acestei instituții atribuția expresă de a întocmi procese-verbale privind rezultatele investigațiilor financiare paralele, inclusiv stabilirea diferențelor dintre veniturile legale și cheltuielile persoanelor investigate. Astfel, elaborarea Metodologiei este justificată prin necesitatea standardizării activităților desfășurate în cadrul investigațiilor financiare.

În baza probelor administrate și a prevederilor legale aplicabile, instanța constată că Dispoziția nr. 5/2021 și Metodologia aferentă au fost adoptate cu respectarea competențelor legale, fără a aduce atingere drepturilor fundamentale ale reclamantului.

Prin urmare, cererea de chemare în judecată este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), 244-245 Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Popov Ruslan.

Hotărîrea cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțare.

Președintele ședinței, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela